

ombudsman

veřejný ochránce práv

Sp. zn. 137/2018/VOP/DŘ
Č. j. KVOP-5557/2018
Datum 5. února 2018

Vážený pan
Ing. Zbyněk Čeřovský
Boleslavská 444
277 35 Mšeno u Mělníka

Vážený pane inženýre,

z pověření veřejné ochránkyně práv Mgr. Anny Šabatové, Ph.D., odpovídám na Vaše podání ve věci výše starobního důchodu Vaší manželky. Domníváte se, že jí byl vyměřen v nespravedlivé výši, s ohledem na její perzekuci komunistickým režimem.

Česká správa sociálního zabezpečení je úřadem, jehož postup může ochránkyně přezkoumat, nicméně z Vašeho podání nevyplývají skutečnosti odůvodňující zahájení šetření ochránkyně.

V situaci Vaší manželky jsou dvě zákonné možnosti, jak se domoci odškodnění na starobním důchodu za perzekuci komunistickým režimem. Obě Vaše manželka využila.

První možností je úprava důchodu na základě zákona o mimosoudních rehabilitacích,¹ pokud bylo skončení pracovního vztahu prohlášeno za neplatné. Jak vyplynulo z doplnění Vašeho podnětu, ČSSZ provedla příslušný přepočítání a Vaší manželce důchod zvýšila. Podrobnosti jsou srozumitelně vysvětleny v dopisu ČSSZ ze dne 23. 3. 1998.

Druhou možností je zvýšení důchodu na úroveň průměrného důchodu v případě, že žadatel byl uznán za účastníka odboje a odporu proti komunismu a má podprůměrný důchod.²

1 Je-li skončení pracovního vztahu neplatné podle § 21 zákona nebo byla-li v řízení podle § 22 zákona určena neplatnost právního úkonu, na jehož základě skončil pracovní vztah, považuje se pro účely důchodového zabezpečení doba od skončení tohoto pracovního vztahu do dne vzniku nároku na starobní, invalidní nebo částečný invalidní důchod, nejdéle však do dne účinnosti tohoto zákona, za dobu zaměstnání

- ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů

Průměrný měsíční výdělek pro výpočet důchodů se u občanů, jimž se hodnotí doba zaměstnání podle odstavce 1 nebo 2, zjišťuje ze skutečně dosaženého výdělku v posledním kalendářním roce před skončením zaměstnání, zvýšeného o mzdový nárůst v národním hospodářství za dobu před vznikem nároku na důchod. Způsob zvýšení skutečně dosaženého výdělku stanoví vláda nařízením. Je-li to pro občana výhodnější, zjišťuje se průměrný měsíční výdělek pro výpočet důchodů z výdělkově nejlepšího kalendářního roku vybraného z rozhodného období, které činí pět po sobě následujících kalendářních roků před rokem, v němž skončilo zaměstnání; zvýšení takto zjištěného průměrného měsíčního výdělku se provede obdobným způsobem jako ve větě první. Při výběru tohoto výdělkově nejlepšího kalendářního roku se postupuje obdobně jako při zjišťování průměrného měsíčního výdělku podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995

- ustanovení § 24 odst. 6 zákona č. 87/1991 Sb.

2 (1) Účastníci odboje a odporu proti komunismu, kterým o tom bylo vydáno osvědčení a kteří pobírají starobní nebo invalidní důchod z českého důchodového pojištění, a vdova nebo vdovec, kteří pobírají vdovský nebo vdovecký důchod z českého důchodového pojištění po účastníkovi odboje a odporu proti komunismu, kterému o tom bylo vydáno osvědčení, mají nárok na stanovení výše procentní výměry důchodu nejméně v částce uvedené v odstavci 3.

(2) Základem pro stanovení výše procentní výměry důchodu náležejícího osobám uvedeným v odstavci 1 je procentní výměra průměrného starobního důchodu zjištěná pro účely zvýšení důchodů od ledna 2012. Pro stanovení výše procentní výměry důchodů přiznávaných ode dne po 31. prosinci 2011 je základem částka stanovená podle věty první a zvýšená podle předpisů o zvyšování důchodů, které nabudou účinnosti do dne, od něhož se důchod přiznává.

Jelikož však procentní výměra starobního důchodu Vaší manželky byla vyšší než procentní výměra průměrného starobního důchodu, nemohlo ke zvýšení dojít.

Jiné zákonné možnosti pro zvýšení starobního důchodu Vaší manželky neexistují.

Vážený pane inženýre, v záležitosti Vaší manželky Vám nemohu nabýt nápomocna jinak než podáním výše uvedených informací.

Přílohou Vám vracím poskytnutou dokumentaci.

S pozdravem

Mgr. Petra Zdražilová
ředitelka právní sekce

Příloha
Zaslané dokumenty - sloha

---

(3) Nejvyšší procentní výměra

a) starobního důchodu přiznaného podle § 29 zákona o důchodovém pojištění nebo podle obdobných ustanovení předchozích předpisů a invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně činí částku stanovenou podle odstavce 2

- ustanovení § 8 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů.